ÖMER BİN AHMED (Ebû Hafs-ı Bermekî)

Hanbelî mezhebi âlimlerinden. Hadîs ve fıkıh âlimlerinin büyüklerinden olup, zühd ve takvâ sahibidir. İsmi, Ömer bin Ahmed bin İbrâhîm bin İsmail el-Bermekî'dir. Künyesi, Ebû Hafs ve Ebû Ali'dir. 389 (m. 999) senesinin Cemâziyel-evvel ayında vefât etti. İmâm-ı Ahmed bin Hanbel'in kabri yanına defn edildi. İbrâhîm, Ahmed ve Ali isminde üç oğlu vardır.

Ömer bin Ahmed, büyük ve meşhûr bir âlimdir. Çok ibâdet ederdi. Zühd sahibi olup, dünyâya düşkünlüğü yoktu. Vera' ve takvâsı akıllara durgunluk verecek derecedeydi. Haramlardan ve şüphelilerden son derece sakınırdı. Gece ve gündüzlerini ilim öğrenmekle geçirirdi. Hadîs ilmini, İbn-i Savvâf, el-Hattâbî, İbn-i Mâlik ve daha birçok âlimden aldı. Onlardan hadîs-i şerîf rivâyetinde bulundu. Bu sahada çok ilim sahibi oldu.

Tasavvuf ilminde de büyük âlim olan Ömer bin Ahmed, Ömer bin Bedr el-Megâzilî, Ebû Ali en-Neccâd, Ebû Bekr Abdülazîz bin Ca'fer ve diğer birçok âlimin sohbetinde bulunarak yetişti. Evliyâlığın yüksek derecelerine kavuştu.

Birçok eserleri vardır. En meşhûrları şunlardır:

1. Kitâb-üs-sıyâm

2. Kitâb-ü hükm-il-vâlideyn fî mâli ve-ledehümâ

Ebû Ali Ömer bin Ahmed buyurdu ki: "Bana cenâzenin hafifliğinden ve ağırlığından sorulduğunda, dedim ki: Cenâze, şehîd olan bir kimse olduğu zaman hafif olur. Çünkü şehîd, hayat sahibidir. Diri olan, ölü olandan daha hafiftir. Nitekim Allahü teâlâ Âl-i İmrân sûresi 3. âyetinde meâlen; "Allah

yolunda öldürülenleri, ölüler zannetmeyiniz. Bilakis onlar Rablerinin katında diridirler, rızıklandırılmaktadırlar” buyurdu.”

Ebû Hafs-ı Bermekî şöyle bildiriyor: İbrâhîm bin Edhem, “İnsânların kötülerinden, arslandan kaçar gibi kaçınız. Fakat Cum’a namazını ve beş vakit namazı cemâatle kılmayı kaçırmayınız” buyurmuştur.

Yine o şöyle anlatıyor: Ömer bin Hattâb (radıyallahü anh) buyurdu ki: “Bir kimse Allahü teâlâdan korkarsa, öfkesini açığa vurmaz, onu yener. Allahü teâlâdan korkan kimse, istediğini yapamaz. Kıyâmet gününde insanların yaptıklarından hesaba çekilmesi ve kötülüklerinin cezalandırılması olmasaydı, bu dünyâda gördüğümüz şeylerden başkası olur, âlemin nizâmı bozulurdu. Nizâm ve intizâm kalmazdı.”

Yine o anlatıyor: Bişr bin Haris dedi ki: İbrâhîm bin Edhem, dağdan gelirken görüldü ve kendisine, “Nereden geliyorsun?” diye sorulduğunda, Allahü teâlâdan geliyorum dedi ve şu şiiri söyledi:

“Allahı dost edin, insanlara yaklaşmaktan kaçın!
O’nu anmakla meşgûl ol, çünkü onda şifâ var.
Takdîr ettiği şeye râzı ol, bunda ihtiyâçsızlık var.”

Bir kerresinde de şöyle anlattı: Hüseyn bin Fehmî, “Biz Ma’rûf-i Kerhî”nin hasta olduğunu susmasından; sıhhatli olduğunu da inlemesinden anlardık” diye bildirmektedir.

Yine buyurdu ki: “Bayrama “Îyd” denilmesinin sebebi, her sene sevinç ve neş’e ile dönüp tekrarlanmasındandır.”

Yine şöyle anlatıyor: Ebû Ömer, bize dâima “Yâ zel-celâli vel-ikrâm” demeyi tavsiye ederdi.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Mu’cem-ül-müellifîn cild-7, sh. 272

2) Tabakât-ı Hanâbile cild-2, sh. 153

3) Esmâ-ül-müellifîn cild-1, sh. 781